

ಕೇರಳದ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ದಂಗೆ : ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅವಲೋಕನ

ಡಾ.ಎಂ.ರಂಗಪ್ಪ*

*ಸಹ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು, ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ.

Abstract:

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪೂರ್ವ ರೈತ ಚಳವಳಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಕೀಯರ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದವು. ಭೂಸಂಬಂಧವು ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ರೈತರೂ ಇಂಥ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲ ಎರಡು ಹಂತದ ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಕೀಯರಿಂದಾಗಿ ಭೂಮಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಪಾಳೆಯಗಾರರು, ಹಳೆಯ ಪ್ರಭುಗಳು, ಆಡಳಿತಗಾರರು, ದಿವಾಳಿ ಎದ್ದ ರೈತರು, ಕೈ ಕಸಬುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು, ಕೂಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಧರ್ಮಗುರುಗಳು ಹಾಗೂ ಆದಿವಾಸಿ ಮುಖಂಡರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಂತರು ಹಾಗೂ ಭೂಮಾಲೀಕರ ಕಿರುಕುಳದಿಂದ ಬದುಕುಗಟ್ಟಿ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಗಳು ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ನಿಂತು, ಅವರ ಆಸ್ತಿ-ಪಾಸ್ತಿಯನ್ನು ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದರು. ದರೋಡೆ ಮಾಡಿದ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪಾಲನ್ನು ನೋಂದವರಿಗೆ, ಬಡವರಿಗೆ ಹಂಚಿದರು. ಈ ಕಾರಣವಾಗಿ ಇವರ ದರೋಡೆಗಳು ಸಮಾಜನಿಷ್ಠವಾಗಿದ್ದವು ಎನ್ನಬಹುದು. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಚಳವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ದಂಗೆಯೂ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಈ ದಂಗೆಯ ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

Keywords: ಭೂ ಹೋರಾಟ, ರೈತ ಚಳವಳಿ, ಕೇರಳ, ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ದಂಗೆ, ಬ್ರಿಟಿಷ್.

ಪೀಠಿಕೆ

ಶ್ರೀಮಂತರು, ಭೂ ಮಾಲೀಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವಿಕೆ, ಅಧಿಕ ಕಂದಾಯ, ಬಿಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳಂಥ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹೋರಾಟಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ. ಕೂಲಿಕಾರ ಸಮುದಾಯದವರ ಕೇರಳದ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳು ಭೂಮಿಯರಾದ ನಂಬೂದರಿಗಳು ಹಾಗೂ ನಾಯರ್‌ಗಳ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೂಲಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೇಣಿ ಕೊಡಬೇಕೆತ್ತು, ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಹಿಂಸಿಸಿ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಹಿಂಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳು ಭೂಮಿಡುವಳಿದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಸಿಡಿದೆದ್ದರು. ಅನೇಕ ಹಿಂಸಾಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆದವು ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳು ಸತ್ತರು. ಇವರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಅವರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಗುರುಗಳ ಬೆಂಬಲವೂ ಇತ್ತು. ಒಂದು ಕಡೆ ತಮ್ಮ ಭೂ ಮಾಲೀಕರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಿದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದವರಿಂದ ಬಹಿಷ್ಕೃತರಾಗಿ ದೂರವಿರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ-ವೈವಾಹಿಕ

Please cite this article as: ರಂಗಪ್ಪ ಎಂ. (2023). ಕೇರಳದ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ದಂಗೆ: ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅವಲೋಕನ. ಸೃಜನಿ: ಇಂಡಿಯನ್ ಜರ್ನಲ್ ಆಫ್ ಇನ್ನೋವೇಟಿವ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, 1(6), 85-89.

ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಿಕೊಂಡರು. ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಬಲವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡರು.

ಶುದ್ಧರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಬದುಕು ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ದಯನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಚೇರ್ಮನ್ ಅಥವಾ ಪುಲಯರು ಅಶ್ವತ್ಥರು ತೆರು ಅಂದರೆ ಗುಲಾಮ ಪುಲಾಯ್ ಅಂದರೆ ಮೈಲಿಗೆಯವರು. ಪುಲಿಯನ್ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ತೀರಾ ಬಡವರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೂಲಿಯಾಳಾಗಿ ಅಥವಾ ಜೀತದಾಳುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು ಅತೀ ಬಡವರಾದ ಅಶ್ವತ್ಥರು ಊರ ಹೊರಗೆ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

20ನೇ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟತ್ಥರು, ಶುದ್ಧರು, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು, ಶೋಷಿತರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಂಘಟಿತ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಹೋರಾಟಗಳೆಂದರೆ ಕನ್ನೇರ್ ಹೋರಾಟ (ಬ್ಲಾಕ್ ಚಳುವಳಿ), ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಗುರು ಚಳುವಳಿ, ಗುರುವಾಯೂರು ಸತ್ಯಗ್ರಹ, ಅಯ್ಯರ್ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಮಾತಿ ಚಳುವಳಿ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಮಾನತೆ ಹಾಗೂ ಭೂ ಸಂಬಂಧ ಚಳುವಳಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು ಅಯ್ಯನ್ ಕಾಳಿಯವರು ದಲಿತರ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿರಂತರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕಾರಣ ಕೇರಳ ಸರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ 1912ರಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ನಾಮಕಾರಣ ಮಾಡಿತು. ನಂತರ 20 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಅಯ್ಯನ್ ಕಾಳಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದು ತನ್ನ ಸಮುದಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಹತ್ತರವಾದ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೂ ಪ್ರಥಮ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೇ ಅಯ್ಯನ್ ಕಾಳಿ ದಲಿತರಿಗೆ ಭೂಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಸೂದೆ ಮಂಡಿಸಿದರು, ಅವರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದ ಸರ್ಕಾರ ವಿಯಾಲ್ ಪನ್ನಿನಾಲಾದಲ್ಲಿ 300 ಎಕರೆ ಹಾಗೂ ವೂಲಾಮುಲಕ್ಕವ್‌ನಲ್ಲಿ 200 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಶುದ್ಧರಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತು.

1941ರಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯನ್ ಕಾಳಿ ಮರಣದ ನಂತರ ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಆದರೆ ಅಯ್ಯನ್‌ಕಾಳಿಯವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದು ದಲಿತರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಕಿಡಿಯನ್ನೇ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲಾಗಿದೆ.

ಕೇರಳದ ಭೂ ಚಳುವಳಿಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ದಂಗೆ

20ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 1921 ರಂದು ಕೇರಳದ ಮಲ್ಲಪುರಂನ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಖಿಲಾಪತ್ ಚಳುವಳಿಯ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕರನ್ನು ಪೊಲೀಸರು ಬಂದಿಸಲು ಬಂದಾಗ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳು ಪೊಲೀಸರನ್ನು ತಡೆದರು. ಇದರದಿಂದ ಘರ್ಷಣೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಅಧಿಕ ರೈತರು ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದರ ಮುಖೇನ ಜಮೀನ್ದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ದಂಗೆ ಎದ್ದರು. ಈ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಸರಿ ಸುಮಾರು 30,000 ರೈತರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು, ವೈನಾಡು ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ನಗರಗಳಿಗೆ ಈ ಚಳುವಳಿ ಹರಡಿತು, ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇದನ್ನು ಹಿಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಂಘರ್ಷ ಎಂದು ಕರೆದರಾದರೂ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಭೂರಹಿತ ರೈತರು ನಡೆಸಿದ ಚಳುವಳಿ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ದಂಗೆ ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕರ ಚಳುವಳಿ ಎಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಈ ದಂಗೆಯನ್ನು ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಎಂಬ ಕೃಷಿಕ ವರ್ಗ ನಡೆಸಿತು. 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೂ ಜಮೀನ್ದಾರರ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ-ವಿಪ್ಲವಗಳು, ದಂಗೆಗಳು ನಡೆದು ಅವುಗಳು 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಮೊದಲ ಕಾಲಭಾಗದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ತಲೆದೂರಿ ಅದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ತರವಾದ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲೆನಿಂತ ಅರಬ್ ವ್ಯಾಪರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾಯಕರ್ ತಿಯಾರ್‌ರುಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ ಹೆಣ್ಣುಗಳೊಡನೆ ಮಧುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಅವರ ವಂಶಜರನ್ನು ಅಂದರೆ ಈ ಮಿಶ್ರ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಮೆಪ್ಲಾರೆಂದು ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯಲಾಯಿತು. ತದನಂತರ ಈ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು.

3ನೇ ಆಂಗ್ಲೋ-ಮೈಸೂರು ಯುದ್ಧಾನಂತರ 1792ರಲ್ಲಿ ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಅದೀನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮಲಬಾರ್ ಅನೇಕ ರೈತರ ದಂಗೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. 1921 ರಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ತಲೆದೂರಿದಾಗ ಆದು ಸುಮಾರು 2000 ಚದರ್ ಮೈಲಿಗಷ್ಟು ದೂರದವರೆಗೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಆಗ ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಮುಸ್ಲಿಂರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಶೇ.32 ರಷ್ಟಿದ್ದರೆ, ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಶೇ.60% ರಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಮಾಪಿಳ್ಳೆದಂಗೆಗೆ, ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾಧಾನ, ಅತಿಯಾದ ಮತಭ್ರಾಂತಿ, ಬಿಲಾಪತ್ ಚಳುವಳಿ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಒಡೆದಾಳುವ ನೀತಿಯ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಈ ದಂಗೆಗಳು ನಡೆದವು.

ಬ್ರಿಟಿಷರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಮನವಾದರೂ ಕೂಡಾ ವಸಾಹತುಶಾಹಿತ್ವ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾದ ಉಳಿಗಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಗೆಯೇ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ, ಜೆನ್ಯೂಮಿ (ಜಮೀನ್ದಾರ) ಕನ್ನಕರನ್ (ರಕ್ಷಕ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕ) ಮತ್ತು ರೈತನು ಉತ್ಪಾದಿತ ಫಸಲನ್ನು ಸಮವಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭೂ ಕಂದಾಯ ನೀತಿಯ ಜೆನ್ಯೂಮಿಗಳ ವರ್ಗವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪರಂಪರಾಗತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದಂತಹ ಕನಕ್ಕಾರನ್ ಅವರನ್ನು ಗೇಣಿದಾರನೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಭೂಕಂದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಜಮೀನಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಡೆಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೇಣಿದಾರನಿಂದ ಮತ್ತು ಒಳಗೇಣಿದಾರನಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಫಸಲನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಗೇಣಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನವೀಕರಣ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದೇ ಶೋಷಣೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿದ್ದವು.

19ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ವಿವಿಧ ವಾಣಿಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ವಿಪರೀತ ಏರುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಆಗ ಜಮೀನಿನ ಬೆಲೆಯ ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಏರಿತು. ಆಗ ಜಮೀನು ಉಳ್ಳಂತಹವರು ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸ್ತಿ ಒಡೆತನದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತರಾದರು, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗೇಣಿ ವಸೂಲಿಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಜಮೀನ್ದಾರರಿಗೆ ನೆರವಾದವು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಇಲ್ಲಸಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ರೈತರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ರೈತರ ವಿರುದ್ಧ ಸಶಸ್ತ್ರ ಬಲ ಮತ್ತು ಹಿಂಸಾಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆಗ ರೈತರು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕಷ್ಟಕರವೆನಿಸಿತು, ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಾದೀಶರುಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿನ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಗೆ

ಅಧವಾ ನಾಯರ್ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದು, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರರೇ ಆಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು, 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಬಂಡಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರೆಲ್ಲರೂ ಅತ್ಯಪರಾದ ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ರೈತರಾಗಿದ್ದು, ಸಾಲಗಾರರೂ ಆಗಿದ್ದು ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರಾಗಿದ್ದರು.

ನಂತರ 1887ರಲ್ಲಿ ಗೇಣಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆ ಪಾಸಾಗಿ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸಿದಂತಹ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರಧನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳು ಅದನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೈತರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲೆಬ್ಬಿಸುವುದು ಬಹಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಹದಗೆಟ್ಟಿತು. 20ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ರೈತರಲ್ಲಿ ಹಾಗಾಗ ಬಂಡಾಯಗಳಾಗಲು ಭೂ ಸಂಬಂಧವಾದ ಅಸಮಾಧಾನವೇ ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡಾ ಖಿಲಾಫತ್ ಚಳುವಳಿಯೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೂರಕ ಅಂಶವಾಗಿತ್ತು.

ಆರ್ಥಿಕ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೋಮುವಾದ ಭಾವನೆಗಳೆರಡರ ಸಂಮಿಶ್ರಣವಾದ ಕೇರಳದ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಎಂಬ ಈ ಕೃಷಿಕರ ದಂಗೆ 1921ರಲ್ಲಿ ಮಲಬಾರ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮುಸ್ಲಿಂರು ಭೂರಹಿತ ಕೃಷಿಕರಾಗಿದ್ದರೆ ನಂಬೂದರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಿದ್ದ ನಂಬೂದರಿಗಳು ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಶೋಷಣೆಗೊಳಪಡಿಸಿದರು, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೃಷಿಕರು ಒಳಗೊಳಗೆ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದರು, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಅತ್ಯಪರ ರೈತರಿಗೆ ಕೇರಳದ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿತ್ತು. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರು ಕೃಷಿಕರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ನೂತನ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ತುಂಬಿದರು. ಆಗ ಸಂಘಟಿತರಾದ ಕೃಷಿಕ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳು ಅನೇಕ ಜಮೀನ್ದಾರರನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದರು.

ಈ ಘಟನೆಯಿಂದಾಗಿ ತಿರುವಾಯೂರಿನ ಮಹಾರಾಜನ ಸೇನೆ ತಿರು-ರಂಗಡಿ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಶಸ್ತರಾಗಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಗುಂಡುಹಾರಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಲಾಯಿತು. ಭಾವಾವೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ಜನ ಸಮೂಹ ಹಿಂಸಾಚಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು, ಸೈನ್ಯದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ಪೊಲೀಸರ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ದಂಗೆಯ ಬಹುಬೇಗನೆ ಎರ್ನಾಡು, ವಲ್ಲುನಾಡು ಮತ್ತು ಪುನ್ನಾಗಿ ತಾಲೂಕುಗಳವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು, ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಚಳವಳಿ ಮುಂದುವರೆದು 2,337 ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲಾಯಿತು ಮತ್ತು 1,652 ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಗಾಯಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು. ಸುಮಾರು 45,000 ಮಾಪಿಳ್ಳೆಗಳನ್ನು ಸೇನೆಯು ಬಂಧಿಸಿತ್ತು, ಕೊನೆಗೆ ಸೇನೆಯ ಮುಂದೆ ಶರಣಾದರು. ಈ ಚಳುವಳಿ ಕೇರಳದ ಭೂ ರಹಿತರಿಗೆ ಹೊಸ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿತು. ಭೂಹೀನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿತು.

1921ರ ಈ ಬಂಡಾಯವು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮಲಬಾರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಭೂ ಸಂಬಂಧವಾದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವರು ಬಹುಶಃ 1921ರ ಬಂಡಾಯವೂ ಭೂಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಮೇಲುಜಾತಿಯವರ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಾ ನಲುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಆದಿವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಸಮರ ನೀತಿಯೊಂದನ್ನು

ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದರೆಡು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಣ್ಣ ತೊರೆಯಾಗಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದ ಆದಿವಾಸಿ ಆಂದೋಲನ ಇಂದು ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿ ಹೋರಾಟಗಳು ಮುಂದುವರೆದವು.

ಕೇರಳದ ಸುಮಾರು ಮೂರುವರೆ ಲಕ್ಷ ಆದಿವಾಸಿಗಳಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಶೇ.80% ಭಾಗ ಭೂಹೀನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೋರಾಟಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾರತದ ರೈತ ಹೋರಾಟಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಮಾಪಿಳ್ಳೆ ದಂಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

- ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಎಸ್. ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜಕೀಯ. ಅಂಕಣ ಪ್ರಕಾಶನ.
- ದಯಾನಂದ ಮಾನೆ. ದಾದಾ ಸಾಹೇಬ್ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಚಳುವಳಿ. ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ ರಿಸರ್ಚ್ ಅಕಾಡೆಮಿ.
- ಜನಗಣತಿ ವರದಿ ಕೇರಳ -1875. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ. ಪು.ಸಂ.101
- ನಾಗರಾಜ ಟಿ. (1999). ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳು. ಚೇತನ ಬುಕ್ ಹೌಸ್.
- Lawfence Lope. (1988). *Social History of Modern Kerala*. Trivandrum University publication.
- Mateer, Samuel, (1883). *Native life in Travancore*. W.H.Alen and co
- Saradamoni K. (1980). *Emergence of Slave caste: Pulayas of Kerala*. People Publishing Hous.
- Yendad R N. (1975). *A Peoples revolt in Travancore: A backward class Movement for social freedom*. Kerala Historical Society.